A nyilatkozatban — ami olyan okos és reális embernél, mint Szász Ernő, meglepő, — sok az utópia és hangulatkeltés. Sokszor határozatlan is Szász Ernő és nem eléggé szabatos. Nem mondja meg például, hogy mennyi ideig usznánk bőségben és juttathatnánk más városoknak, ha mindenki kénytelen volna előadni élelmiszerét és másokkal egyenlően osztozni. Arról sem beszél, hogy mi történnék e tekintetben más városokban. Nem mondja meg, hogy az a sok-sok élelmiszer kinél van: az egész szegedi közönségnél vagy csak a kereskedőknél, pedig e nélkül nem látjuk az összefüggést a nyiatkozat két teljesen küönálló része között. A városi közélelmezési szervezetbe „az összes szegedi *életképes* élelmiszerüzleteket" kapcsolná be. Mi történnék a többiekkel?

Alig van a nyilatkozatnak mondata, amelynek állitását vagy érvelését ne lehetne pozdorjává zuzni. Az elmondottak után fölöslegesnek látjuk ezt a részletmunkát, hangulat-frontot pedig nem akarunk csinálni, mert azt ma veszedelmesebbnek és végzetesebb ballépésnek tartjuk mint amilyen valala volt. Boldoguljon ebben az országban és ebben a városban a gazda, de az áparos és kereskedő is. Virradjanak jobb napok a keserves nélkülözéseket áldott hősiességgel átszenvedett köztisztviselőkre, magánhivatalnokokra és munkásokra. Nyilvánuljon meg *mindnyájunk cselekedeteiben is* az az apostoli szellem, amelyen a nyilatkozat beszél. És szunyadjon lelkünk legmélyén mindig egy szikra, amely kinosan égesse lelkiismeretünket, valahányszor egy társadalmi osztályt akarunk meghurcolni általános bajokért, valahányszor foglalkozási ágat készülünk a közhangulatnak prédára oda dobni, pedig vagy *valamennyien* bünösek vagyunk, vagy egyikünk se.

2,206.403 korona háborus kár.

— Szeged zárszámadása —

(Saját tudósitónktól.) *Scultéty* Sándor, főszámvevő beterjesztette a tanácshoz az elmult évről szóló városi zárszámadást és vagyonmérleget. A terjedelmes munka könnyen áttekinthető és tiszta képet nyujt a város vagyoni helyzetéről és a következő főbb tételeket tartalmazza:

Az 1916 évi rendes bevételek 6,555.067 korona 10 fillér, az 1916 évi előirányzaton kivüli bevételek 3,362.417 59, az 1916 évi hiteles pénztári müveletek 5,968.726,07, az 1916 évi összes bevételek 15,886.210,75 korona. Az 1916 évi rendes kiadások 7.183.965,36, az 1916 évi előirányzaton kivüli kiadások 3,289 842,88, az 1916 évi hiteles pénztári müveletek 5,275.342,26, az 1916 évi összes kiadások: 15,749.150,50 korona. Az 1916 év végén pénztármaradvány: 137.060,25 korona. Tisztelettel megjegyzem, hogy az 1916 év folyamán összesen 472.000 korona póthitelt vettünk igénybe, amelynek fedezete mindenkor a befolyó többlet-jövedelmekből nyert kielégitést.

Általánosságban jelzem, hogy a város javadalmi bevételei az 1916 évben is állandóan csökkentek és visszaesésökben az 1916 év végével sem érték el még azt a határt, amelyen tul ezek a bevételek alább nem szállanak. Éppen e körülménynél fogva, továbbá azért, mert a háboru-okozta károk a város pénztárára sulyos teherként nehezednek, a háborunval kapcsolatos kiadások pedig tetemes terhet rónak a város háztartására, körültekintően, alaposan, meggondoltan kell minden olyan intézkedést foganatositani, a mely a város háztartását érinti.

Az 1916 év folyamán is a pénztár állandó fizetőképességét fentartottuk és a város pénztára összes fizetési kötelezettségeinek mindenkor és mindenben eleget tett. A javadalmi bevételek visszaesésén felül, nagy hátrányára van a városi háztartásnak még az is, hogy a végrehajtási eljárást lefolytatni nem lehet, árverést kitüzni nem szabad, s igy a közadók módjára behajtandó követeléseink hátralékai óriási mérvben emelkednek. Igy a városi átiratási dijtartozás 45.369 kor. 47 filléres hátraléka az 1916 év végére 81,077.42 koronára, a vizvezetéki dijak 96,745.41 korona hátraléka 137.607.58 koronára, a városi községi pótadó 733,620.17 korona 1915 évvégi hátraléka 1.057.344.96 koronára, a lakrész és üzlethelyiségek utáni adóhátralék 47,360.05 koronáról 81,745.78 koronára emelkedett.

Ezen nagymérvü cselekvő hátralék emelkedésével szemben, amely 1.357,775.74 koronát tesz ki, a városi pénztár fizető képességének fentartása érdekéből évközben saját alapjainkból bizonyos előlegeket kellett igénybe vennünk. Ilyen előleggel tartoztunk az 1915 év végén 274,913.37, összesen 2.429 ezer 826.74, tartozunk az 1916 év végén 1.080,000 koronával. Ha azonban figyelembe vesszük azt, hogy az államkincstár az 1916 évről fogyasztási adósegély cimén téritени tartozik 628,654.90 koronát, megállapithatjuk, hogy a városi pénztár óriási mérvü cselekvő hátralékai ellenére csak 176.431.73 korona az az összeg, amelyet a be nem folyt adó és egyéb jövedelmek pótlásául a saját kezelés alatt álló alapjainktól előlegül fel kellett venni.

Megjegyzem még azt, hogy vagyonmérlegünk szerinti cselekvő hátralékaink vég összege 3.470,396.62, szenvedő hátralékaink végösszege 1.421,420.15 korona, a cselekvő hátralék többlete tehát 2.048,976.47 korona. Ez az összeg a fedezete az előlegül felvett 1.080,000 koronának, ugy, hogy az adókövetelések egy bizonyos részének elvesztése esetén is biztos fedezetet nyujt az előleg kiegyenlitésére.

Az 1915 évi zárszámadást kisérő jelentésemben már jeleztem azt is, hogy a háboru okozta károk a város háztartására minő megterheltetéssel járnak. jelentettem, hogy a mozgósitás elrendelésétől 1915 végéig a háborura vezetendő kiadások összege 606618 kor. 54 fill.-t, a háborura vezetendő bevételi visszaesésünk pedig 458.647 korona 25 fillért tett ki. Az 1916 év e tekintetben még sulyosabb terhet mutat ki, mert a háborura vezetendő kiadások összege 589,047.06 koronát, a háborura vezetendő bevételi visszaesés pedig 552,120.20 koronát tett ki. Vagyis a számvevőség által vezetett nyilvántartás szerint a mozgósitás elrendelésétől Szeged város háborus kiadása 1.195,665.60, a háborura vezetendő bevételi visszaesés 1.010,767 kor. 45 fill., vagyis összesen 2.206.433.05 korona az az összeg, amely a háboru okozta károk rovására a számvevőség által külön e célra vezetett nyilvántartás alapján szám-szerüleg megállapitható.

A tiszta vagyon 1916 év végén 56.513,267 kor. 68 fill., ebből vagyonszaporodás 612.600 kor. 72 fillér.

Gáz-izzótestek és üveghengerek **Invert** és **Auerégőkre** legjobb minőségben **FONYO SOMA**, világitási-vállalatnál, Kölcsei-utca 4. Telefon 165.

Beszélgessünk.

*

A fahonvéd: Hová ily későn éjszakán, jó uram?

Én: Céltalanul futok, mint a fakó. Nem tudok aludni s kénytelen vagyok járkálni ebben a csikorgó hidegben.

A fahonvéd: Talán álmatlanságban szenved, vagy nem tiszta a lelkiismerete?

Én: Nem loptam én életemben, sem nem csaltam, meg se vesztegettek és hallgatásért még nem fogadtam el pénzt soha. A gallérom, meg a lelkiismeretem tiszta, csak az álmatlanság bánt.

A fahonvéd: Mi lehet ennek az oka?

Én: Nem tudok, nem birok tanácsot adni.

A fahonvéd: És kinek akarna tanácsot adni?

Én: A közélelmezési hivatalnak.

A fahonvéd: No ezt ne sajnálja, mert több ott a tanács, mint a kalács. Manapság mindenki a mentőkocsi nagy kereke akarna lenni és tanácscsal szolgál.

Én: Ha nézem a „mentő-egyesület" törekvését, bizony az operettbeli Roccóra gondolok, aki szegény ember volt és a gazdag rokona, hogy segitsen rajta, egy csomó tanácsot és egy kosár tojást küldött neki. De a tanács mindig jóval több volt, mint a tojás.

A fahonvéd: Most is kevesebb a tojás, mint a tanács. És hozzá még az a bizonyos „üdvöske" is hiányzik. *(Szünet.)* No és hogy állunk a kereskedők üzleteinek és raktárainak a rekvirálásával?

Én: Sehogyse állunk. Ez is csak tanács. Nincs ennél most könnyebb a világon. Különösen, ha a más bőrére megy a tanács.

A fahonvéd: Régen is ugy volt, ma is csak ugy van, hogy ami néked fáj, az nem fáj nékem. Majd meglátnánk, hogy mi lenne akkor, ha valaki azt tanácsolná, hogy azt is rekvirálni kellene, ami nem élelmi, hanem másféle cikk és azt is csak 10% haszon mellett kellene árusitani.

Én: A tanács akkor az illetők körében keltene élénk megdöbbenést. Mert mindig az döbben meg, akinek oka van a döbbenésre.

A fahonvéd: Aminthogy mindig az kiabál, akinek a háza ég.

Én: Néha az is kiabál, akit a tüz nem bánt, nem kerülget.

A fahonvéd: Némelyek az okon is kiabálnak, hogy igazolják a régi szólást-mondást: Néma gyereknek az anyja sem érti a szavát.

Én: Sokszor azét sem lehet érteni, aki nem kuka.

A fahonvéd: Nono, magam is azt mondom, hogy mindig csak embere válogatja.

Én: Nem igen kellene válogatni azokat, akik az árdrágitók, a halmozók osztályába tartoznak.

A fahonvéd: De kimélni se. Nem is lesz addig rend, mig erre az osztályra rá nem huzzák a vizes lepedőt.

Én: Ezeken még a vizes lepedő megszárad. Ülő állapotba kellene halmozottan helyezni őket, hogy alkalmuk ne lehessen halmozni és drágitani egy jó ideig.

A fahonvéd: Bekerült már a szalonnakirály is aki mintha lóversenyző volna, halmozásokban utazgatott.

Én: Most talán majd őt nyergelik meg. Csak az a kérdés, hogy mikor érkezik el az inditás ideje?

A fahonvéd: Nem ez ám a fontos, de az, hogy hová fog beérkezni?

Én: És mikor fog kiérkezni?

A fahonvéd: Adnék én egy jó tanácsot, hogy mit kellene tenni az árdrágitókkal és a halmozókkal.

Én: Ha tanácsot akar adni, ezuttal ne a só, — hanem a közélelmezési hivatalba menjen, mert ott mindenféle tanácsot adhat...